

Skipulagsfulltrúi Dalabyggðar

Endurskoðun á aðalskipulagi Dalabyggðar – Athugasemdir og ábendingar

Við undirrituð erum sauðfjár- og skógarbændur á Hrútsstöðum og Kambsnesi í Dalabyggð. Við gerum athugasemdir við ákveðin atriði sem fram koma í skipulags- og matslýsingu vegna endurskoðunar aðalskipulags í Dalabyggð.

Fram kemur að flokkun landbúnaðarlands verði notuð til að marka stefnu um nýtingu og eftir atvikum **vernd landbúnaðarlands** s.s. með tilliti til skógræktar (bls. 16). Í Flokkun landbúnaðarlands, viðmið og útfærsla í skipulagi vegna endurskoðunar aðalskiplags Dalabyggðar segir: „**Almennt er ekki gert ráð fyrir skógrækt á túnum og ökrum**, ef frá er talin skjólbeltaræktun“ (bls. 6).

Við gerum athugasemd við þetta og teljum að það sé okkar réttur sem landeigendur að nýta land okkar á þann hátt sem við kjósum svo fremi sem notkunin sé sjálfbær og landinu til góða. Skógrækt er eina búgreinin sem settar eru takmarkanir í skipulags- og matslýsingunni. Skógrækt fellur undir landbúnað og er ábyrg landnotkun. Það þarf ekki að vernda landbúnaðarland fyrir landbúnaði eins og skógrækt eða annarri ræktun. En það gæti þurft að vernda það fyrir t.d. vegum, byggingum o.þ.h. framkvæmdum. Skógrækt þarf á frjósömu landi að halda eins og öll önnur ræktun. Sauðfjárrækt stafar ekki hætta af skógrækt. Við teljum það okkar að ákveða og skipuleggja hvernig við högum landnotkun á landi okkar og skiptum henni milli búgreina.

Skógrækt er vaxandi atvinnugrein með margvíslegan ávinning og tækifæri. Skógrækt til viðarframleiðslu gengur betur á frjósömu landi og úrvinnsla skógarafurða getur orðið að veruleika innan tíðar í Dalabyggð. Auk þess að jólatrjáarækt á ökrum á mikla framtíð fyrir sér. Stefna sauðfjárbænda er að kolefnisjafna greinina. En stefna sveitarstjórnar í aðalskipulagi gengur þvert á þær áætlanir. Ef markmið skógræktar er kolefnisbinding er mikilvægt að geta sparað land og girðingar með því að nýta frjósamasta landið og/eða gömul ónotuð tún fyrir fljótsprotnar og framleiðslumiklar tegundir. Allar hömlur og takmarkanir á landnýtingu þýðir tekjutap og rýrir atvinnumöguleika.

Ræktanlegt land í Dalabyggð er mikið og nægt rými er fyrir bæði sauðfjárrækt og skógrækt. Þessar búgreinar fara vel saman það þekkjum við af eigin reynslu. Það er engin ástæða að skipulagsvald stjórnir því að „geyma“ land eins fyrir hugsanlega notkun annars einhvern tímann. Með boðum og bönnum í formi vörslu í stað þess að nýta tækifærin getur ekki verið til framdráttar fyrir okkur né Dalabyggð.

Það er ekki ásættanlegt að við sem landeigendur og sauðfjárbændur megum ekki nýta það land okkar sem við viljum til skógræktar. Það er því síður ásættanlegt að aðrir landeigendur megi ekki nýta að frjálsum vilja lönd sín því okkar búgrein, sauðfjárrækt, eigi hugsanlega einhvern tímann tilkall til eignarlanda þeirra. Ef kæmi til slíkrar eignaupptöku yrði það á valdi annars stjórnvalds en sveitarstjórna. Að skapa togstreitu milli búgreina og ósætti meðal bænda í sveitarfélaginu teljum við ekki sæmandi stefnu sveitarstjórnar. Enda segir í skipulags- og matslýsingunni að tilgangur endurskoðunarinnar sé að marka **skýra og raunhæfa stefnu** um skipulagsmál og skapa þannig **vettvang samvinnu og sáttar við íbúana**.

Það er líka óásættanlegt að takmarkanir landnýtingar í aðalskipulagi Dalabyggðar geti hugsanlega verðfellt jarðir og/eða gert þær illseljanlegar.

Sveitarstjórn virðir ekki jafnræðisreglur með því að leggja það til í aðalskipulagi að einni búgrein verði tryggt rými og annarri settar skorður. Sauðfjárrækt á undir högg að sækja og hefur oft þurft að þola ósanngjarna gagnrýni. Það er ekki sauðfjárrækt til framdráttar að sveitarstjórn Dalabyggðar ýti undir frekari gagnrýni á búgreinina með því að gera henni sérstaklega hátt undir höfði á kostnað annarrar. Við vörum við slíkum aðferðum sem sauðfjár - skógarbændur.

Við ítrekum að skógrækt er landbúnaður og á sama rétt til landnotkunar og aðrar búgreinar. Við förum fram á það að skógrækt sé leyfð á túnum og ökrum svo allar búgreinar njóti sama réttar til landnotkunar í endurskoðuðu aðalskipulagi Dalabyggðar 2017-2029.

Virðingarfyllt

Böðvar B. Magnússon og Bergþóra Jónsdóttir
Sauðfjár- og skógarbændur á Hrútsstöðum